

Timo Furuholm vas

Kirjallinen kysymys Rojavan tilanteesta

Eduskunnan puhemiehelle

Syyrian presidentin Ahmed al-Šaraan joukot ovat hyökänneet kurdien itsehallintoalueille tulitaukosopimuksista huolimatta. Syyrian armeija on tappanut siviilejä, ja kymmeniätuhansia ihmisiä on joutunut pakenemaan. Ruoan, terveydenhuollon ja humanitaarisen avun saanti on estetty. Kansainvälinen yhteisö ei ole reagoinut kurdien hätään.

Vuonna 2017 kurdijoukoilla oli merkittävä rooli, kun ne auttoivat Yhdysvaltoja kukistamaan ääri-islamilaisten Isis-järjestön ja valtaamaan takaisin sen pääkaupungin Raqqa. Nyt Yhdysvaltojen presidentti Donald Trump tukee al-Šaraata, joka haluaa purkaa kurdien itsehallinnon Syyrian koillisosassa. Koillis-Syyria on käytännössä ollut kurdijoukkojen johtama autonominen alue yli kymmenen vuotta. Syyrian kurdialueiden eli Rojavan itsehallinto on alueellaan poikkeuksellinen: sinne on pyritty rakentamaan tasa-arvoinen yhteiskuntamalli, joka perustuu demokratiaan, sukupuolten tasa-arvoon ja eri etnisten ryhmien väliseen tasa-arvoon. Kurdien hallitsemalla alueella sijaitsee myös Syyrian tärkeimpiä öljy- ja kaasukenttiä sekä viljelymaita.

Syyrian väliaikaishallinto on juuriltaan ääri-islamistinen. Syyrian uudeksi presidentiksi noussut Ahmed al-Šaraa on entinen al-Qaidan kuulunut jihadist. Hän on vakuutellut jättäneensä ääri-islamien taakseen ja pyrkivänsä kunnioittamaan Syyriassa myös vähemmistöjen oikeuksia, mutta nykyisten toimien valossa hänen lupauksensa demokraattisesta siirtymästä ja vähemmistöjen kunnioittamisesta vaikuttavat yhä epätodennäköisemmiltä.

Yhdysvaltojen tuen lisäksi myös EU tarjoaa taloudellista ja poliittista tukea Syyrian väliaikaishallinnolle. Suomen, EU:n ja muun kansainvälisen yhteisön on toimittava väkivallan lopettamiseksi ja ihmisoikeuksien turvaamiseksi Rojavassa ja kaikkialla Syyriassa. Kurdien ja muiden vähemmistöjen ihmisoikeudet on turvattava. Lisäksi Suomen ja EU:n pitää tukea kurdien oikeutettuja pyrkimyksiä demokratian ja autonomian puolesta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten Suomi omalta osaltaan toimii, jotta EU:n tuki Syyrian väliaikaishallinnolle on sidottu kansainvälisen oikeuden, ihmisoikeuksien ja vähemmistöjen suojelun noudattamiseen ja

Kirjallinen kysymys KK 492/2025 vp

miten Suomi omalla toiminnallaan pyrkii varmistamaan kurdien ja muiden Syyrian vähemmistöjen turvallisuuden ja ihmisoikeuksien toteutumisen?

Helsingissä 30.1.2026

Timo Furuholm vas